

KRISLAI

"Mamos Kalba".
Kauno Miegaliai.
Davatku Konferencija.
"Take Notice!"
-Rais GENU DEDE-

Pirmas Lietuviu Darbininku Dienraštis.
Iseina Kasdien Apart Nedeldieniu.

LAISVE
LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visu Saliu, Vienykites! Jus Nieko Nepralaimesite, Tik Retezius, o Laimesite Pasauli!

No. 26

TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Subata, 31 d. Sausio (January), 1925 Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XV, Dienrascio VII

Naujas Skandalas Vokietijos Parlamente.

Mokate "mamos kalba"? Abejoju. Tamstos Amerikoj gyvenate ir tik kada-nekada kurj nors Lietuvos laikrastj pasigaunate.

Gerai, paskaitysiu jums is "lietuvisku gazetju". Va: "Mokysta, dangutyra, butove, butovininkas, orove, orija, gyvojiškoji, paviršioraša, išvyka, spindžio stotis, pavaizda, erdvėžiūrys, atveikslis, plokštias, sąsaja, mokysena, žemėtyra, pradias, dėsmė, skaidiška, sauskiyah, tautotyra, šviesosvaids, metilius, laikykla, aida".

Ar pakaks? Bet reikia juk pasakyti, kad "is lotyniskiu" tie zodziai va ka reiskia:

"Metodika, astronomija, istorija, istorininkas, klimatas, atmosfera, biologiskoji, topografija, ekskursija, radio stotis, perspektyva, stereoskopas, modelis, planas, asociacija, metoda, geografija, elementas, tema, analitiska, individualybe, etnografija, kinematografas, maistas, muziejus, energija".

Well, well — something is rotten in Denmark!

Kauno miegaliu organas "Lietuva" dar ir dabar nežino, kad Lietuvoj yra nedarbas. Ir tai nežiurint to, kad Kauno miesto valdzia buvo nutarus tiems bedarbiams paselpos duoti, kad pats ministeriu kabinetas svarste nedarbo klausima Klaipėdijoj!

Kituos Lietuvos miestuose negeriau. Panevezis turi du tukstanciu bedarbiu. Ten ant kiekvienu astuoniu zmonių yra du bedarbiu! Šiauliuose, Mariampolėj ir kitur tas pat.

Tie kauniskės "Lietuvos" vyrai-redaktoriai tur būt "sapne gyvena"!

Kaune sausio 21, 22 ir 23 dd. ejo klerikaliskų davatku, pasivadinsiu "krikščioniais demokratais", konferencija.

Viesai tos davatkos kalbejo poteriūs, apie "tevyneš mele", šnekėjo ir krikščioniskų "valstybes vyrų" išmintimi gyresii.

Slaptai jie tarėsi apie išnaikinimą "bedeviu" ir "kitokiu bolševiku".

Kodel jiems nepasisakyt atvirai? Ot, šitaip: "mes, krikščioniškai-fasis t i n e s blusos, norime visų bedeviu ir bolševiku krauju!"

New Yorko socialistu lapelio (savaitinio) "New Leader" dešimtasai redaktorius Feigenbaum parašė šitolėj laiską:

"Ponas Engdahl, idiote ir melagi! Ponas Engdahl, aš visuomet žinojau, kad tavo galvoj vieno šulo trukstava — štai delko tu likai komunistu... Žmonis k u m o žvilgsniu tu esi nupuoles žemiau ir už Chicago. "Tri-bune" Daryk šitaip ir toliau, tu, bedinas kvailij!"

Luther'jo Valdzia Eikvoja Valstybes Pinigus.

BERLYNAS. — Vokietijos parlamente kilo naujas didelis skandalas, kuris gali baigtis nuvertimu kanclerio (premjero) Luther valdzios. Susekta, kad Luther'io valdzia eikvoja valstybes pinigus. Nesiklausus parlamento, ji paskyrė apie biliona (715,000,000) markių Ruhr krašto industrialistams (kapitalistams) "suselpti". Is tos sumos daugiau kaip pusė biliono (645,000,000) aukso markių jau ismoketa.

Visa šita skandalą iskėlė socialistai, kad atsimokēt nacionalistams už iskėlimą vieno socialistu šmugelio su Prūsijos banku. Jeigu tuomet nacionalistai būtų tylėję, socialistai taip pat būtų tylėję. Socialistai be to yra labai pikti ant liaudies partijos vado Stresemann'o, kuris nuo jų pabėgo ir susidėjo su nacionalistais. O Stresemann kaip tik ir buvęs šitos "pašelpos" sumanytojas. Socialistai, žinoma, ir jam dabar atsimoka.

Nušovė Žmoną, Jos Tėvą Ir Pats Nusiovē

PANA, Pa. — Čia buvo šitoks atsitikimas: praeitą pėtnyčią jaunus angliakasyss, Bert Nordine, nušovė savo žmoną, Leoną Nordine, paskui jos tėvą, D. M. Jacobus, ir pagalios pats sau galą padarė — nusiovē.

Priežastis šitos tragedijos tokia: Nordine žmona, kuri teturėjus vos dvidešimt metų amžiaus, rengėsi su savo vyru persiskirti — nemylėjus jo.

Nordine paliko laiską, kuriame jis visą tai išaiškino ir dar pridėjo: "žudysiu ir tuos, kurie vienu ar kitu būdu mano sumanymui trukdys". Tai reiškia, kad Nordine žmonos tėvas veikiausiai šoko savo dukterj gėlbēt ir, tuo būdu, buvo nužudytas. — Rep.

Pabaigos Svieto Jau Nebus

WASHINGTON. — Septintosios dienos adventistu sektos vadai čia pareiškė, kad vasario 6 d. pabaigos svieto nebūsij. Kas, nepaisant šito pareiškimo, dar skelbs, kad tą dieną bus pabaiga svieto, bus skaitomas heretiku.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Washington. — Valsybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

Šmugelninko Forbes Byla Pabaigta

CHIGAGO. — Čia pasibaigė viena labai skandalinga byla. Buvęs karo veteranų biuro vedėjas, Charles R. Forbes, buvo patrauktas sakomybėn del eikvojimo valdzios pinigų.

Forbes byla buvo labai ilga ir įdomi. Išklausinėta daugybė liudininkų už ir prieš Forbes'ą. Vieni jų liūdijo, kad Forbes'ui daromi kaltinimai esą prasimanyti, kiti — kad jis buvo atka būrio politikieriu, o tretii — kad Forbes esąs pprasčiausias šmugelninkas, visais būdais valdzios pinigų eikvojęs ir jais šmugeliaiavęs.

Apie tai, ar Forbes yra kaltas ar nekaltas, dabar turės nuspręst prisaiķintieji teisėjai. Jų nuosprendžio laukiama šiandie ar panedėly — jeigu, žinoma, kokių nors "nenumatytų kliučiu" nebus.

Nugali Šangajaus Maištininkus

SANGAJUS, Činija. — Pekino valdzios kariuomenė čia nuginklavo tukstantj "malštingojo genėrolo" Chi-Hsieh-Yuan kareivių.

Sukileliai gerumu pasiduoti nenorėjo. Tik tuomet, kai dvidešimts jų buvo nušauta, o daugiau kaip kita tiek sužeista, jie pasidavė. Besišaudymas buvo sukėlęs nemažos panikos.

Kelia Kainas Duonai

LONDONAS. — Londono ir visos Anglijos darbininkai gauna konservatorių valdzios "maloningumo" partiti. Kaina duonai ir vėl padidinta. Panedėlyj keparai duonos, kuris sveria keturis svarus, jau teks mokēt du centu daugiau.

Duonos kepejai-fabrikantai sako, kad didint kainas juos privertė Chicago's grūdų birža. Esą, Chicago's birža nustato kainas visam pasauliui.

Žinoma, tai negudrus patiseišinimas. Ir Chicago's ir Londono spekuliantai nori dar daugiau pasipelnyt.

Buyes Prezidentas Grįžta

SANTIAGO, Chile. — Buyes Chile respublikos prezidentas Alessandri grįžta atgal į Santiago. Nuverstosios valdzios vieton grąžinama visi buvusio prezidento draugai.

Praeitais metais Alessandri valdzia buvo nuverstata. Prieš jį sukilo stambieji karininkai ir ligi šiol čia viešpatavo. Bet prieš juos dabar sukilo dalis jaunųjų karininkų ir nuvertė juos, dabar grąžina valdzia prez. Alessandri'ui.

Iš Kalėjimo Vėl Pas Darbininkus.

Darbininkų (Komunistų) Partijos sekretorius, drg. C. Ruthenberg, kuris tik ką paliuosutas iš Michigan valsťijos kalėjimo, rytoj kalbės Madison Square Garden svetainėj.

Frunze-Sovietų Armijos Vadas

MASKVA. — Rusijos Sovietų centralinis komitetas oficialiai paskelbė, kad vietoj pasitraukusio Rusijos armijos vado — karo komisarą — Trockio, vyriausioju kariuomenės vadu paskirta buvęs Trockio padėjęjas Frunze.

Pavogė Svarbius Dokumentus

PARYZIUS. — Iš "reparacijų" komisijos archivo prapuolė labai svarbius dokumentai — stenogramos, raportai inter-aliantų konferencijų, laikytų Spa, Boulogne ir Cannes'e.

Išvogime tų dokumentų įtariama vienas archivo prižiūrėtojas. Jisai dabar tarđomas. Tardytojai mano, kad kaltinamasai tuos dokumentus yra pardavęs kurivai nors knygu spaustuvei Jungtinėse Valsťijose.

28,930,667 PILIEČIAI DALYVAVO RINKIMUOSE

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

WASHINGTON. — Valsťybės departamentas praneša, kad praitais prezidentiniais rinkimais prie balsavimo urnų buvo atėję 28,930,667 piliečiai.

FRANCIJOS SOCIALISTAI EINA KARTU SU MILITARISTAIS

Užgyrė Herrioto Dzingoistinius Šūkavimus Prieš Vokietija ir Už Francijos Militarizmą.

PARYZIUS. — Sausio 28 ir 29 dd. Francija gyveno "ruppjučio 4 d., 1914 m." Sausio 28 atstovų bute premjeras Herriot pasakė ilgą dzingoistine kalba, kuri ant rytojaus pakartoto monarchistu, radikalų ir socialistų spauda. Visi, išskyrus komunistus, sveikino premjera kaip "nubudusį radikalą", kuris "pagalios suprato, jogei Francijai grūmoja naujas didelis pavojus".

Herriot pasakė: "Vokietija nenusiginklavo. Ji nedavė įrodymų, jogei ji norinti taikos. Mes padarėme viską, bet mūsų sąjungininkai ir padėjęjai kare tuo tarpu mums nepadeda".

Toliau Herriot išrodinėjo "visus galimus pavojus iš Vokietijos" ir pakartotinai šaukė, kad Francija turinti būt prisirengus; prisirengus viskam. Kitais žodžiais, Francija turi būt apsiginklavusi.

Premjerui kalbant kelis kartus sukelta didžiausias "kačių koncertas": monarchistai, radikalai, socialistai ir kitų grupių atstovai šaukavo, katutes plojo ir sveikino Herriota. Tik komunistai ir vienas kitas samoninpresnis atstovas laikėsi nuosaaliai.

Dzingoistine premjero Herrioto kalba paskui buvo užgirta — 541 balsu prie 32 b. Maža to, nutarta kad

MINEKIME METINES N. LENINO MIRTIES SUKAKTUVES

Rytoj, vasario 1 d., didžiulėj Madison Square Garden svetainėj bus milžiniškas masinis mitingas metinėms N. Lenino mirties sukaktuvėms minėti.

Madison Square Garden svetainėj susirinks tukstantčiai darbininkai—amerik. rusų, vokiečių, žydų, francūzų, italų ir kitų. Privalo būti ir lietuvių darbininkų. Leninas daug ko pamokino ir mus, lietuvius darbininkus. Ir mes privalome metines jo mirties sukaktuves minėti.

Bė gerų kalbėtojų, bus taip pat ir graži muzikalė programa. Dainuos "Freiheit" choras, susidedas iš keturių šimtu dainininkų. Bus ir pavienių dainininkų, be kitų—Chicago's operos prima donna — Nina Gusieva. Be to, bus simfonijos orkestra iš 100 žmonių.

Draugai, lietuviai darbininkai, būtinai nueikite į Madison Square Garden svetainė. Iš to jūs ir sau asmeninės naudos turėsite: bė gerų pamokų, gausite išgirst tikrai šaunią muzikaliją programą.

Madison Square Garden svetainė randasi tarp Madison Ave., 4 Ave., E. 26 St. ir E. 27 St. Nuvažiuot iš Williamsburgo, East New Yorko ir Canarsie galima važiuojant iki Canal stoties ir persėdant į "Uptown" ekspresą; juo važiuot iki Union Square, o ten vėl persėsti į "Local" linijos karą ir išlipt ant 23 St. Išlipus eit per "skvera" iki 26 St. ir 4 Ave. Iš South Brooklyn ir Central Brooklyn važiuojant reikia imt "Lexington Ave. local" ir išlipt 23 St. stoty.

LONDONAS. — Čia prasidėjo Anglijos liberalų partijos konvencija. Vyriausias konvencijos uždavinys būsiąs toks: "rasti priemonių partija sustiprinti ir pralaimėtas pozicijas (parlamento rinkimų metu) atgauti".

Mensėvikas Abramovičius-Agentas Kontr-revoliucijos.

Pastaruoju laiku į Amerika tužnais važiuoja buvę Rusijos dvarponiai, generolai, kunigaikščiai, grafi ir kitoki senoji pasaulio lietučiai. Tai vis būvisius žvaigždės buvisius caristinės Rusijos, kurias revoliucija užgesino.

Ir ko tie sutvėrimai nebeprkalba apie Sovietų valdžią, apie komunistus ir apie dabartinį Rusijos laudies gyvenimą! Ir barasi, ir keikia, ir prie krikščioniško dievo meldžiasi, ir prieš Amerikos kapitalistus keikia vaikštinėja, kad tik kas nors pagelbėtų sugrąžinti praeitį, juos vėl įvesti į tą gražųjį rojų, kuriame jie maudėsi septyni metai tam atgal.

Juos mūsų turzūnija pasitinka išskėstom rankom ir karštai pritaria jų tikslams. Jiems žiaunoti Amerikos durys plačiai atdaros, imigracijos suvaržymai įstatymai buvę, ar nebuvo. Jiems čia rengiamos skanios vakarienės, iš čia jie nepasidalina buvisius Rusijos monarchijos sostu. Ištikrųjų, didesnių juokdarinių ir tuo pačiu gyvuli nachaliskėnių kontr-revoliucionierių pasaulį sunku surasti, kaip šitos caristinės išmatos, kurios užplūdo "demokratiškąją" Ameriką.

Bet tai dar ne viskas. Atkako pas mus dar ir toks sutvėrimas, kokio iki šiole nebuvo. Susilaukėme pono R. Abramovičiaus, vado ne tik Rusijos mensėvikų partijos, bet ir Antrojo Internaciano, kuris taip gražiai karo metu subloškė milijonus darbininkų į tą baisiąją skerdynę. Mensėvikai Abramovičiai taip pat Amerikos kapitalistinė valdžia nekliudė įvažiuoti. Apie jį irvi labai gražiai atsimė didaniai ir vadina didieji žmogum. O policija atvėžiai daboja jam rengiamas prakalbas, kad bolševikai nepakenktų Socialistinai Partinai. Jisai žada daugiausia darbuotis tarpe Amerikos žydų masių, bet taip pat laikysias visa eile konferencijų su taip pat "dideliais" žmonėmis, kad gausv pritarimą savo planams.

O kas per vienį tie jo planai? Tie, kurie mensėvikai Abramovičiai sumtė į Amerika, įsakė jam atlikti daug ir didelių darbu. Viena jo misija, tai kad gauti šicia masių pritarimo Rucieriams, rabinams ir popams, teroristams ir mensėvikams, kurie pakliuvo į bėdą už nestilicijama suokabanti prieš Sovietų valdžią. Yra nemažai Rusijos kalėjimuose ir tokių paukščių, kurie tenai pakliuvo už smūgelį ir suktybes. Visus tuos gaitalus mensėvikai sudeda į dailitnais" kaliniais "po di, gana riestai ir juos reikia gelbėti. O kadangi mensėvikai visados buvę ir pasilikę "laisvės" šalininkais, tai ir dabar jiems tenka paliausoti iš "na-mie nevalios" Rusijos nelaiminariaus - kontr-revoliucionieriaus.

Tėmykite, nei Abramovičius, nei jo simėžniai, nė pusės žodžio nesako apie darbininkus politistilijose Lenkijos, Lietuvos, Finlandijos, Vokietijos, Vengrijos, Italijos, Indijos, Japonijos, Amerikos ir tt. Kaip klemsai. Bet, o! jiems nagailo saujelės senoji svielo liekanų, kurios nieku būdu nenori nusilenti prieš geležinę didžiosios revoliucijos valią.

Ponas Abramovičius mano, kad vainikuodamas kankinių vainiku tuos Rusijos kontr-revoliucionierius, jisai sukels Amerikos darbininkų upą prieš Rusiją ir tuomi užduos "mirtina" smūgį ne tik Rusijos, bet ir Amerikos komunistams.

Kitas Abramovičiaus burbu-staroji turinti pavergus mažą Gruziją. Žiurėkite, kirdi. Mensėvikai, bet dabar viešpatauja bolševikai.

Tai žinoma, baisu, bet anaipol ne Gruzijos darbininkai. Jie buvo išgalėję Gruzijos ir visa krašta pavėdeliatams, bet emė Gruzijos proletariatas ir valstiečiai suklio ir vėnu galingu užsimojimu išlaivė mensėvikus ir prisidėjo prie Sovietinin Republikų Sąjungos. Kad Gruzijos Rusija neturi

ANGLIAKASIŲ ŽINIOS

Streiko Pralaimėjimas Dar Nereiškia Galutiną Pralaimėjimą.

Pittstono kasėjams pralaimėjus šį streiką, jų tarpe pasipylė įvairios kalbos, pranasytės apie unijos žlugimą ir streiko komiteto nekompetentiškumą. Vieni išreškia mintį, kad reikėjo streiką tęsti tolyn vie-niems, kiti džiaugiasi, kad streiką užsibaigė ir kritikuoja komiteto nekompetentiškumą. Užkardami ant Vokietijos darbininkijos Dawes'o garstyčių plano ir nenori iš jo lipiti. Tarptautinė darbo unijai vienybė jiems toji niekšingoji rolė neduotų ramybės.

Vienų konferencijoj New Yorke mensėvikas Abramovičius pasakė: "Mano misijos vyriausias tikslas yra tame, kad gauti tarptautinę nuvertintinai Sovietų valdžios." Tai tikslas to kontr-revoliucijos agento.

Gi nuvertinti Sovietų valdžią trokšta ne tik mensėvikai, bet taip pat monarch, kunigaikščiai Kirilai ir Borisai, ponai ir rabinai, vyskupai ir kunigai, popiežius ir jo kolegos, kapitalistai Amerikos, Anglijos, Francijos ir viso pasaulio. Argi tai ne gražus susienytas frontas? Argi ne gražioj draugijoj atsiderė išdavikai mensėvikai?

Salietis.

meve proga parodyti tūkstančiams kasėjų Lewiso "Sirdinguma" kasėjams.

Mės gūjūngėme viso distrikto atskirų kompi darb, generalius skundų komitetus į viso distrikto skundų kom. (general body), kuris jau pasilieka veikime ir laikys susirinkimus kiekvieną mėnesį, jeigu reikės ir tankiau. Tas kom. jau nutarė nepalikti nei vieno lokalo neprijungęs į tą kūną. To kūno reikalingumą diskutuoti nereikia. Jis taip ty-ras, kaip akis. Jeigu tikrai mes jį mokėsime vesti, tai jis bus mūsų aštrusias kardas, kuriuo ppleiks, ateityj, Lewiso masinės sargus (šis kom. ir po Pen-na kasėjų streiko taikos, reikalauja C. atsistatydinimo).

Sio kūno pagelba bus galima lengvai perorganizuoti lokalus, kurie iškirto špōsa Penna kasėjų streikui ir kurie yra lewisine dvasia pirmėme.

Mes dabar žinom, kuri mūsų organizacijos dalis silpna. Tai ve ka mums streikas davė, grėta mažo nepasisekimo. Todėl šalin vėrkimas, nes kovojė baimė nereikalinga! Tėzydi energija ir pasišventimas už kovą!

Požeimins.

NGL 65
NORTH GERMAN LLOYD
Laivakortė į LIETUVĄ
ir atgal per Bremeną
UŽ NUPIGINTĄ KAINĄ
Tik Trečios Klases Kajutos
Ateivai, gyvenanti šioj šaly, gali sugrįžti laike 12 mėnesių be jokių kliudų.
32 Broadway, New York
arba pas vietinį agentą.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Grdo. Reumatizmas, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjimas, Sėdi, Ranku, Kojų, tirpimas. Dantų, Galvos skaudėjimas, ir taip visokius skaudėjimus (tik ne romas).
Tulstasčiai žmoniu yra išgyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta sukos, kiek ji pati averia uo- bi nauos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
515 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistų daug priėmamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.
M. A. KISHON, Aptiekorius, Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT.

KOSULI SUSTABDYK TUOJAUS VARTOJANT SEVERA'S COUGH BALSAM.
Laikyk jį po ranka. - Kaina 25c ir 50 centai.
Severa's Cold and Grip Tablets
sulaika persilaldymą nedodant jam išsivystyti. Kaina 50 centai pas aptieką
Severo Kalendoriu 1926 metams gaunama visur aptiekose, ar nuo W. F. SEVERA CO. - CEDAR RAPIDS, IOWA

Tavo Pareiga Jais Rupintis.
Mani kadaičiai negali niekuomu sau pagelbėti! Kuomet jų valdriai auklėja, jie netieka kas jiems bent jau. Tai yra reikalingas jais, motina! Prilaukkit jais rūpintis. Prilaukkit, kad jų valdriai vėlytu švakieną diena. Ir jei apsigybtu nori maitinatis vėlytu vakariėjomis, duokite jiems Hamono-Kindly Geraius Draugas. Kūliai mirsta ji. Je ne proto daugiaus. Jis vėlytu greitai, len-gvai, mirsi. Dabokas 35c. aptiekose ar tiesiai iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

ATEITIES ZIEDO JAUNUOLIAMS SKAITYMAI
LIETUVIŲ MOTERŲ PROGRESYVIO SUSIVIENIJIMO IŠLEISTAS VAIKAMS VADOVELIS
TAI YRA PUIKI IR PAMOKINANTI KNYGA
224 puslapių, drutais popieriniais apdarais.
Kaina tik 50 centų
Su užsakymais kreipkitės šiuo antrašu:
"DARBININKIŲ BALSAM"
46 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

PHILADELPIEČIAMS
Nepateikt progos nepasinaudoti labai numazintom kainom at siutų ir overkotų. Aš, norėdamas įjyti naujų kostu, mierių nuopiginau kainas nuo 25 proc. iki 35 proc. at siutų ir overkotų. Todėl draugai atei-kite ir užsisakykite siutus tuo-ju, nes nuopigintos kainos bus tik per sausio mėnesį.

M. J. DEKSNIS
Vyriškų ir Moteriškų Drabužių Siuvėjas
554 N. 5th STREET
PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone Market 0730

KAIP AŠ TAPAU BEDIJE.

Daugelis vyrų bedievių parašė į "Laisvę", kaip jie likosi bedieviais, bet moterys mažiau tepasirodė. Nenorėdama vyrams bedieviams apsiliepti, "aš pasistengsiu parašyti, kaip aš iš dievobaimingos moteriškės likausi bedieje.

Mano tėvai, kaip ir daugelis kitų tėvų, buvo dievoti žmonės. Tokiu būdu stengėsi ir dukterį išauklėti "gerai". Mano tėvelis turėjo progos gauti šventų kny-gų man pasiskaityti nuo pasitūrinčios ukininkės, Volniskienės. Gaudavau nuo jos Bromelių, Garsų, Pekų, Gv. šventųjų ir kitokių šventų raštų. Galima ge-rai suprasti, kad prisiskaitčius viršminėtų knygų, žmogus turi dievą mylėti ir jojo bijotis. Ne dykai aš būvau baista dievuota moteriškė.

Išvažiuojant į Skotiją, nuėjau išpažinties Mariampolėn pas kun. Paketurį. Jis man kalbėjo ir nurodė, kad Amerikoį žmo-nės labai išvirke. Anglijoj, esą, dar ne taip, bet Amerikoį, tai tikra pagonija.

1898 m. pribuname Skotijon, kur prie kun. P. par. Glasgove prigulėjom.

Antrais mūsų buvimo metais kun. P. atsitiko nelaimė. Bedie-viai "cicilistai" jį sugauna pas mergus. Nabagas, bėgdamas, palieka umbrela (lietsargį) ir kėlis dalykus. Kiek aš tada iš-rėkiau ant tu bedievių "cicilistų" už kun. P. apšmeizimą!

Po tam tas pats kunigas prasišalino su žmonių pinigais, kuriuos buvo surinkęs del bažnyčios.

Tas kun. P. buvo geras biz-nierius. Pasidarydavo savo paveikslų ir parduodavo para-pijonams po du šilingų už vie-ną.

Atvažiuodama į Amerika, su kitais pikieriais ir jojo pikierį atsiėžiau. Kaipio dievo tarno ir Kristaus įpėdinio, jojo pa-veikslą labai gerbiau. Tai svarbiausia brangenybė man bu-vo!

Apsigyvenome Gallitzin, Pa., 15 mylių nuo Altoona, Pa.
Čia gyveno mūsų kaimynai iš Lietuvos. Kartą vartant paveikslus, parodžiau pirmiausia kun. P. paveikslą.

Kaimynų burdingierius S. Sa-vickas, pamatęs tajį paveikslą, paklausė: "Ar ir ten kunigų yra?" Atsaciau: "Buvo, bet jį išėdė tie prakeikti cicilistai-be-dieviai".

Paskiaus patyriau, kad S. Sa-vickas buvo socialistu. Jaučiaus lyg jį įžeidus, taip pasakýdama. Už nekuriu laiko jis pradėjo mane bedieviut. Kiek aš turėjau darbo gynimui tikėjimo, dievo ir bažnyčios! Jojo aiškinimas bu-vo, kad darbininkam reikia su-siprasti, organizuoti ir unijas ir kovoti bendrai prieš išnaudoto-jus. O aš spirdavauš, sakyda-ma: "Jeigu dabar mes neprigu-lim prie unijū, organizacijų, tai nieku ir nepatrosim, jei nieko nerasiu po mirties, bet jeigu

rasim po mirties dangų, tai lai-mingai".

Jis pridurdavo: "Tai kogi tu bijaisi? Gyvenk, kaip nori, prieš mirtį išsipaviesdosi, išliesi ašara ir kaip "angelas" nueisi į dangų. O man - sako - tai rei-kia gerai daryti. Išpažinties nei-nu ir griekų niekas neatlieš!".

Po susikirtimo ir diskusijų - jis vis pridurdavo, kad aš gerai darau gindama savo pusę. Ka-dara nors, sako, tu pamatysi tei-sybę apie tikybą.

Po kiek laiko aš pradėjau a-bejoti. Daug sykų nuėjus į bažnyčią, pradėjau tēmyti ir mano kaimyno burdingieriaus argumentus. Pradėjo skverbtis į galvą mintis "ar jis ne teisy-bė sako? Bet kiekvienu sykį aš atmesdavau tą bedievišką mintį. Sakýdavau sau "čia turi būti vienas, ka vis, suvertia ir val-do - turi būti dievas, kad ir kažinkas!".

Kartą kun. Brilskis iš ambo-nos pasakė: "kad kuriem reikia šventą dieną dirbti, tai turi dirbti". Bet ką uždirbai, tai tu-ri atiduoti ponui Jėzui į kėseniu. Bet jeigu pasiliksi, tai apvogsi bažnyčią".

Parėjus namo iš bažnyčios, pasakiau tam bedieviui, kad ma-no galvoj pradeda maišytis, kad kunigas vienai pasakė, o kitaip daro.

"Tai labai gerai", jis man at-sako, "kad tavo smegenys pradėjo dirbti. Jos jau tavęs nepa-leis, bet išsidirbs..."

Tais pačiais metais del vėly-kinės mes visi Gallitzin lietuviai sudėjome po dolerį, kad par-turakti iš Pittsburgo kun. Sut-kaitį, kad mus nuo griekų ap-čystytų.

Pinigus sudėjome pas airių kun. Deese. Laukiam Sutkaičio atvažiuojant, laukiam, laukiam, bet nesulaukiam.

Praeina vėlykos. Mes visi striokie su griekais. Neiskentę išrinkome du vyrų ir nusiuntėm pas kun. Deese, kas atsitiko su kun. Sutkaičiu ir kas bus su mūsų griekais.

Airišis musų vyrams, komi-tetui, atsakė: "Eikite namo ir bukite ramūs. Jūs esate taip ge-ri, kaip išpažintį atlikę".

Kitų vėlykų laukdami tikrai pasirūpinome, kad kun. Sutkaičis pribūtų ir nuimtų tają sun-kią naštą nuo mūsų grieko kū-no.

Nuėjus išpažinties, pasisakau kun. Sutkaičiui, kad aš pradė-dau abejoti apie tikėjimą. Sut-kaičis manęs paklausia: "Ar esi kaitis manęs paklausia: "Ar esi ženota ir ar turi vaikų? Prisi-pažistū, kad taip, turiu."

Jis tada man pasako: "Kaip tuos vaikus išauginsi bedie-viškai, tai jie tavęs nešėnavos!".

Čia man akys atsidarė. Pama-čiau, kam reikalinga tikyba, t. y., kad bauginti ir laikyti pa-klusniais.

Nuo čia mano buvo atsikyri-mas su visu dievobaimingu gy-venimu.

1914 metais pribuvome ir ap-sigyvenome Clevelande. Tais pa-

Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą

TAI YRA PUIKI NAUJA KNYGA. KIEKVIENAS PRIVALO PERSKAITYTI JĄ.
Knyga parašyta gero religijos žinovo ŽARĖNŲ VINCO
Ši knyga buvo bandoma išleisti Lietuvoje, bet Lietuvos buožių ir kunigų valdžia konfiskavo ją.
TURI 150 PUSLAPIŲ.
Kaina drūtais audimo viršeliuis 75c.
UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

"Laisvė"
46 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

neįsisakė vos, sako morkvos. Kaip dar ne-jos visos. Džiauk.

neįsisakė vos, sako morkvos. Kaip dar ne-jos visos. Džiauk.

neįsisakė vos, sako morkvos. Kaip dar ne-jos visos. Džiauk.

Senas Vincas.

Mirusieji Tyli

Apysaka
(Taša.)

Pasiekus jiems pageidaujama vieta, Netyčiukas, užmiršęs koją pagal koją, baliavojo tol, kol praleido žydo pinigėlius iki vienam penui. Dar gal pinigai taip greitai būtų nepasibaigę, jeigu jis nebūtų susipažinęs su kaziminkais, kurie ir išlavė jo kišenių. Bet Netyčiukas dėl jų ir nesigrauzė.

Nors ir pinigų neteko, bet čion nebuvo tokios didelės bėdos, kaip kad Londone. Tuoj gavo mainose darbą ir padėtis pasigerino. Kaip darbo sąlygos, taip ir uždarbis, Netyčiukui buvo pakenčiami, bet gyvenimo sąlygos buvo jam peiliškos. Čia darbininkai susigrūdę į anglies kompanijos stubas po dvi šeimos ir dar laiko po kelis įnamius. Stubos pamūrytos iš akmenų bei akmenine asla, vieno kambario ir mažo priangio. Kai kur nė prieangio nėra — iš gatvės ir į stubą, kaip kad ūkininkas į savo arklę. Taip susigrūdę, kad kurie dirba pamainomis, tai ir lovos neturi poilsio: vieni kelia, kiti gula. Pasitaikydavo ir taip, kad gėsdinė guli iš krašto lovos, gėsdinėjus vidury, o įnamis pasienyt. Valgo katras savo: duona paženkinta kryžiukais, rateliais, palkutėmis — guli sumesta į dėžę po stalą. Cukrui kiekvienas turi savo blekinę. Išvirti kumpiai stovi šėpoj po kelias dienas kiekvieno įnamio iki tampa suvalgyti.

Tokioj tvarkoje esant, tankiai iškyla nusupratimų: atsirėksi neapsižiūrėjęs duonos, tai ir gausi nuo jos savininko kas neverta. Na, o, Jėzau gink, atspjausi tu paties savininko kumpio, ar pasisėmsi cukraus kitu kart, tai būk tikras, kad gausi į ausį, kad net akyse pažaliuos, o galvoj pradės gaidukai giedoti.

Lovose ant sienų sukabinti išeiniai drabužiai. Palovės gi užverstos malkomis, anglimis, juodais skalbiniais ir darbiniais mainierių drabužiais. Tokios stubos, orui persimainius, tankiausia šlapiuoja ir atmosferą jose mažai skiriasi nuo rusiškos pirties atmosferos.

Lietuviai daugiaus nieko nežino, kaip tik: kasyklą, karčiamą, kazyras ir žemiausios rūšies blyvzygas. Peštynių taipgi netrūkdavo. Ne tik paprastose subatos vakaruose, bet ir krūkštynose, vestuvės bei pakasynos nebuvo liuosos nuo peštynių. Žodžių sakant, kur tik susirinko būrelis lietuvių ir išsikauš po stiklą kitą škotiško alaus, ten iškilis vadaidai ir baigsis peštynėmis. Todel ir jų reputacija tenaitinių gyventojų akyse buvo nupuolus iki žemiausio laipsnio ir jie kitokio vardo neturėjo, kaip tik — dorthy polak.

Tais laikais Škotijos lietuviai mažai susikalbėdavo angliškai. Jeigu kuris iš jų mokėjo sumegsti šiaip taip anglišką sakinį, tai visa aplinkė kreipdavosi prie jo su visokiais reikalavimais, kuriems reikėdavo susidurti su anglikais. Paprastai, tuometinis lietuvis žinojo tik tiek: "Mister gafer (taip bosą jie vadindavo) art kol (kieta anglis, mor moni (daugiau pinigų)) ir tam panašiai. Mokėjo tik reikalingiausius žodžius mainose ir karčiamoj ir, pagal jų nuomonę, to jiems ir užteko. Kam čia bereikalingai laužyti sau smegenis?... Nors jie angliškai kalbėti nemokėjo, bet keikti mokėjo, kaip tikri airišiai. Būdavo kalbasi lietuviškai, o keikia angliškai. Tankiai pasitaikydavo taip: Sueis keli lietuvių į krautuvę ir nori ką nusipirkti, o mergina jiems patarnauja. Tai kaip pradės jie lietuviškai ginčytis, pirkt, ar ne, o angliškai blyvzygot, mergina parausta, kaip virtas vėžys ir sprunka į kitą kambarį ausis užsiėmus.

Netyčiukas, nepakęsdamas tokio gyvenimo ir norėdamas pramokti truputį angliškai, išsikraustė ant kvatieros pas savo mainierį, seną škotą, kuris gan svariai gyveno su savo žmona ir neturėjo vaikų. Senas škotas buvo gerai apsisvietęs žmogus ir žinojo, kas tai yra darbas ir kapitalas. Prieg tam, dar buvo ką tik besitveriančios angliakasių unijos kasierium. Tokiose aplinkybėse Netyčiukui esant, jis pralenkė jau nuo kelių metų čion gyvenančius lietuvius su angliška kalba. Į aštuonis mėnesius laiko jis nuprogresavo tiek, kad galėjo eiti į teismą už perkalbėtoją.

Kaip iš mažens, taip ir dabar, Netyčiukas nebuvo liuosas nuo šposų — kur tik jis pasisuko, ten iškirto vienokį bei kitokį šposą, bet tuom pačiu sykliu jis veik neturėjo liuosos vakaro, kad pas jį neateitų lietuviai ir nesivestų kur už perkalbėtoją. O jau subatos vakarais, tai jį pati vietinė policija vedžiodavosi, kad išaiškintų, kurie kaltesni peštynėse. Žodžiu sakant, Netyčiukas paliko populiarisku žmogum ne tik tarp lietuvių, bet ir apskrities teisme.

Viskas Pasaulj Keičiasi. Persikeitė Ir Netyčiukas, O Mes Jį Vadinsime Netyčia.

Visose keturiose anglijų kompanijos kasyklose didesnę pusę darbininkų susirūšę į uniją ir prasidėjo aštri kova už aštuonias valandas darbo dienos, nustatymą uždarbio skalės, pripažinimą unijos ir kitų pagerinimų. Tapo sušaukta visuotinas susirinkimas, sakyta karšta prakalba ir aiškinta unijos reikalingumas bei nauda iš jos darbininkams.

Kada oratorius Makliuras pabaigė savo prakalbą, tai prie jo priėjo senas škotas, pas kurį Netyčia gyveno, ir tarė jam:

—Gerbiamas tamsta. Ar nebūtų gerai, kad kas nors, bent dalinai, atkurtų tamsotą prakalbą lietuviškai? Juk veik pusė šio susirinkimo sudaro lietuviai, o kiek man yra žinoma, tai nė desėtkas iš jų nesupranta angliškai.

Makliuras net išsižiojo iš nusistebėjimo. Mat, iki šiol visoj Škotijoje ir visi atelviai buvo vadinami paliokais. Net ir lietuviai patys save kitaip nevadindavo, kaip paliokais. Ką jis gali žinoti, kas jis yra?... Jeigu jį airišis pavadino palioku, tai kam čia jam spręstis?... Jeigu lietuvių užklause, kas jis yra, jis drąsiai atsakydavo:

- Paliokas.
- Iš kur tu atvažiavai?
- Iš Polščės.
- Na, o kaip tu kalbi?...
- Tai, kvailys ir to nežino. Nugį lietuviškai.

Taigi, Makliuras labai nusistebėjo išgirdęs žodį "lietuviai". Jis valandėlę pamislins ir nuduodamas, kad jis daugiau žino už škotą, sarkastiškai užklause jo:

—Pasakyk man, tamsta, iš kokios peklos tu ištraukei tą tautą?

—Taigi, ta pati tauta, kurią tamsta ir visi nežinliai vadinate paliokais. Bet tu jūs vadinamų paliokų čion tiek tesiranda, kad aš ant savo rankų pirštų juos galiu suskaityti.

—Argi?!—Išstūmė susigėdęs Makliuras.

—Labai man keista, kad jūs, unijos vadovai, kasdien maišotės po žmones ir nežinote su kokios tautos žmonėmis turite reikalus.

Makliuras susimaišė. Patylėjo valandėlę, pabarškino galais pirštų į stalių ir lyg tai nudžiugusiai tarė:

—Labai gerai. Jeigu yra žmogus, kuris galėtų paaiškinti jiems bent apyčiapai unijos reikalingumą, būtų labai pageidaujama.

Škotas pasiūkė Netyčią ir, jam sutikus, Makliuras perstatė jį kaip kalbėtoją. Prakalba Netyčiai puikiai pavyko. Jis davė lietuviams peklos už nesirūpinimą susipažinti su darbininkų reikalais. Papasakėjo kas yra unija, ką ji darbininkams žada, kas yra vienybė ir ką su ja galima atsiekti. Del aiškumo, kad visi suprastų, jis privedė pavyzdį iš jų streiko Londone ir kaip streikas buvo laimėtas. Žinoma, jis nesisakė, kad jis ten dalyvavo, o vien privedė kaip pavyzdį.

Prakalbomis pasibaigus, tapo išrinktas lokalo komitetas, į kurį ir Netyčia įėjo. Mitingui pasibaigus, Netyčia sulaukė lietuvių svetainėje ir surėžė jiems antrą spycių, išbardamas juos už blogus papročius, nesimokymą angly kalbos ir liepė rašytis vieniems į uniją, jeigu jie nori būti žmonėmis kitataučių akyse. Pabaigęs savo prakalbą, uždarė mitingą ir visi išsikirstė.

Dar Turime Sugrįžti Prie Lietuvių.

Tarp daugelio negeistinių papročių buvo savo nasrus atidaręs kyšių smakas, į kurio gerklę, be jokios mielaširdystės, slinko lietuvių sunkiai uždribti skatikai. Tai buvo dviejų kasyklų bosai, kur veik išimtinai vieni lietuviai tedirbo. Kadangi lietuvių nesikalbėdavo angliškai, tai ir kyšį nešant, vesdavosi Netyčią už perkalbėtoją.

(Bus daugiau.)

KĄ DAVĖ BUOŽIŲ VALDZIA LIETUVOS VARGŠAMS?

Po šituo antgalviu Amerikos Darb. Partijos Liet. Sekeijos Centro Biuras išleidžia lapelius paminėjimui Lietuvos nepriklausomybės septynerių metų sukaktuvių. Juose bus nuosekliai išdėstyta visi faktai, liečiant Lietuvos kunigų valdžią; josios istorija; josios darbai.

Sie lapeliai reikalinga paskleisti kuo plačiausiai. Tegul sužino tamsūs lietuviai darbininkai, kas šiandien valdo Lietuvą. Lai pažįsta jie pilną tiesą apie Lietuvą. Tegul pamato padėtį Lietuvos vargšų, darbininkų ir valstiečių.

Visos darbininkiškos organizacijos — ADP. L.S. kuopos, ALDL. ir LMPS. kuopos ir kt. draugijos — kviečiamos parsitraukti šių lapelių tūkstančiais ir išplatinti juos po visas lietuviškas apgyventas sritis.

Lapelių kaina: 1,000 — \$3, 500 — \$2. Visus užsakymus siųskit ADP. L.S. CB. Sekretoriui, R. Mizara, 1113 W. Washington Blvd., Chicago, Ill.

Nevilkingit! Siųskit užsakymus tuojau! Draugai! Mes nepajėgime visur suruošti prakalbų ir gyvu žodžiu išaiškinti darbus Lietuvos klerikalių-buožių valdžios. Tad pasistengime spausdintu žodžiu — lapeliais — supažindinti lietuvius darbininkus su tikra padėtimi Lietuvoje. Dabar laikas. Kunigai su tautininkais ir socialistais stengsis vilioti pinigus "Lietuvos reikalams", o mes pasiryžkim juos apšviesti.

R. Mizara.
ADP. L.S. CB. Sekr.

MARKSINIO KOMUNIZMO PRINCIPAI

3. Kapitalistinės Sistemos Pamatas.

Kapitalistinės sistemos pirminė aiskī sąlyga — tai privatiška nuosavybė gaminimo ir apsimainymo frankiuose. Tas šaltinis, be kurio visa visuomenė negali gyventi nei valandos, priklauso visai mažai grupei žmonių. Šita palyginama nedidelė grupė ir sudaro dabartinę kapitalistų klasę bei buržuaziją. Dabar. Kapitalistų klasė, turėdama savo rankose pragyvenimo šaltinius — būtinus dalykus palaikymui visos visuomenės gyvenimo — gali ir nustato visos visuomenės ypatybes. Šiandieninė visuomenė yra susitvėrus pagal kapitalistų klasės paveikslą.

Vienok, nežinrnt to, kad kapitalistų klasė ir turi reikmenų gaminimo frankius, vis tiek jį nari ir visa dabartinė visuomenė negalėtų gyvuoti, jeigu nesirasytų dar vienos sąlygos, t. y., darbo spēkos, be kurios darbo frankiai negalėtų dirbti ir, tuo būdu, neturėtų vertės. Ištikrųjų juk ir patys gaminimo frankiai yra tam tikra forma sūsiakauptų darbo spēkų.

Dar toliau einant, mes surandame dar vieną ir svarbiausią kapitalistinės sistemos sąlygą. Darbo spēka negali rasti be tam tikros visuomeninės aplinkybės. O ta aplinkybė — tai proletariato klasė. Kad frankių savininkas galėtų nusipirkti darbo spēką turgavietėje ir paskui pakinkyti ją prie mašinos, kad būtumai turi stasit tam tikra klasė, kuri būtų priversta visados išstatyti tą darbo spēką turgavietėje. Bet kad ta darbo spēka visuomet būtų išstatyta turgavietėje, tai jos savininkas neturi turėti daugiau nieko, kaip vien tik tą darbo spēką, arba kitaip jis atsiskakytų parduoti ją prie jam nepatinkamų aplinkybių. Tie žmonės, kurie deturi tik darbo spēką, yra vadinami proletarais, "kurie patol gyvena, kol randa darbą, o patol gana darbą, pakei jū trisus padidina anos (kapitalistų klasės) kapitalą. Šitie savininkai, prispirti parduoti nuodaliai, yra tokie pat pirkiniai, kaip ir kiekvienas kitas perkama daiktas, todėl jū likimas tendencia visokius varžytinių priepuolius, visokius rinkos svyravimus".

Dabar, kada randasi proletariato klasė, kuri turi darbo spēką ir, jas turi parduoti turgavietėje, kapitalistinė sistema turi visą pamatą, kuriam pasitraukus jūnai neišvengiamai sukūktų.

4. Klasės ir Jų Santikiai Kapitalizmo Gadyne.

Kai kurios visuomeninės klasės, kurios vaidino labai svarbų vaidmenį dar pradžioje 19-to šimtmečio, šiandien vienos yra jau visiškai išnykusios, o kitos turi prisidėti arba prie vienos arba prie kitos kraštutiniųjų klasių. Žinoma, šalyse, kur kapitalizmas dar nėra taip augstai išsiplėtojęs, dar ir šiandien (taip vadinama vidurinė klasė) visokių galvų ir visokio laipsnio užima svarbią vietą ir kartais veda savystovę politiką. Bet kur kapitalizmas augstai išsivystęs, beveik išimtinai vidurinę klasę sudaro profesionalai žmonės. Bet sie yra kuotikriaušai kapitalistų klasės dvasiniai vergai ir ištikimai jai tarnauja, kad tik palaikius proletariato klasę aigėnėje vergijoje.

Taigi, mums prisiėma kalbėti tik apie dvi kraštutini klasi, būtent: kapitalistus ir darbininkus. Dabartinė kapitalistinė visuomenė pasiekė tokį laipsnį, kur jos dalyviai aiškiai pasidalinę į du loigeriu. Bet juk tokiai visuomenės pasidalinimas nebuvo per amžius. Štai Komunistų Manifestas ir yra svarbiausias dokumentas, kuris dialektišku būdu išaiškina visą pasaulį visuomenės išsidalinimo į klases. Visi istorikai, ekonomistai ir sociologai jokiū būdu negalėjo išaiškinti, delko visuomenė vis daugiau ir daugiau dalinasi į dvi viena kitai priešingai klasi.

"Praėjusiose istorijos gadyne", sako Manifestas, "mes randame beveik visur pilnutelį visuomenės išsinarstymą į viarius luomas (klases), keleriopa išsilaispinavimą jų padėjime. Romoj mes randame patricijus, bajorus, plebejus, vergus; viduramžėje — ponus-didžiūnus, va salus, meisterius, gizelius ir baudžiauninkus, o beveik kiekvieną šita klasė vėl įvairiai dalinosi į visokius sluogsnius.

"Atsiradusi ant feodalizmo griuvusių dabartinė buržuazinė visuomenė neišnaikino klasių antagonizmo. Ji pastatė tikrai naujas klases, naujus išnaudojimo būdus ir naujas kovos išvaizdas vietoje senųjų.

"...Visuomenė šiandien skyla labiau ir labiau į dvi dideli priešingi grupi, į dvi dideli priešpriešias stovinti klasi: buržuazija ir proletariata.

"Is baudžiauninkų atsirado laisvi pirmųjų miestų gyventojai, o iš šių atsirado pirmieji buržuazijos gaivalai.

"...Meistrus nustelbė vidutinių pramoninių luoma; vidutinių pramoninių klasių vietą užėmė pramoningi milionieriai, istisų pramoningų armijų vadovai — dabartiniai buržuai... Kokiame laipsnyje skėtės pramonystė, komercija, jureivystė ir gelžkeliai, tokiam pat laipsnyje stiprėjo ir augo buržuazija, daugino savo kapitalą, stumė į užpakalį visas senasias, nuo viduramžių laikų užsilikusias, klases".

Apie klasių santikjus dabartinėje ir iki šiol buvusioje visuomenėje Manifestas pasako vienu sakiniu: "Istorija visos iki šiol buvusios visuomenės yra klasių kovos istorija".

Visuose laikotarpiuose ir visuose visuomenės išvaistymo laipsniuose nebuvo kanktaikos tarpe klasių. Jos kovoją delto, kad jųj reikalai yra priešingi. Visuomenės į klases išsidalinę pamatas gludi ne žmonių galvose ir jų supratime, bet materialiuose reikaluose.

"Mūsų gadyne — gadyne kapitalistų", sako Manifestas, "atsizymi tuomi, kad sumažimo klasių antagonizmų skaidytų". Reikia, kapitalistinė visuomenė skiriasi tik tuomi, kad vietoje seniau buvusių skirtingų klasių klasių su skirtingais reikalais ir vietoje, kad jos visos kovodavo prieš viena kitą, ji dabar pagimė dvi dideli kraštutini klasi su diametraliai priešingais reikalais, taigi ir klasi kova sumažino skaidytuje ir p. a. didimo astrume. Dabartinė vidurinė klasė gali tik prisidėti prie ir daro, prie vienos ar kitos kraštutiniųjų klasių. Dabartiniai klasių santikiai labai išsitempę visose civilizuose ir pusiau civilizuose šalyse. Proletariato klasė pirmu sykiu numeta utopizmo ir oportunizmo maską nuo savo akių ir stoji į kovą su savo priešu, į kovą už valstybės galią.

AR JAU TURIT JUOKDARI?

Jeigu ne, tuojau įsigykite Turėsite daug smagumo ir juoko. "Juokdarys" pralimsinis ir didžiausias amžinime. Kaina tik 80 centų. Kreipkitės šiuo adresu:

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA. Salių del Ballų, Koncertų, Būklų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Pūkus eteitiūs su naujaisiais įtaisais. Keturiuos būliū alėja. KAINOS PRIEMAMOS 949-959 Willoughby Ave. Tel. 3842 Stagg.

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

ATEIKITE PAS MUS

Jeigu sergi ar nesijauti gerai, tai atėik pas mus. Mūsų gydymo būdai yra geriausi. Mes naudojame vis naujaisius išradimus iš elektros srovės. Mes taipgi variojame skirtingą tiesioginį valstų lėidimą į kraują, kas daug pagelbsti greitam prašalinimui bakterijų.

Vyrai ir Moterys

Jeigu jūs kenčiate nuo bilė kokiū chroniškiū, nervų, kraujo, odos ar kitokiū ligų; arba jeigu jūs kenčiate nuo viduriū nedirbimo, inkstų ar pūslėū nesmagumų, tai atėikite pasitarti pas mus. Mes pagydytume šimtus žmoniū — pagydytume ir jus.

Gydymas be Skausmo

Pilnas išegaminavimas yra svarbiausias daiktas. Mes išegaminavimus gerai atėikime jeigu yra reikalinga. darome kraujo, šlapimo ir epiaudaliū ištirimus. Tai geriausias šėdas. Mūsų gydymo būdai yra be skausmo, kurie pagelbsti dauginiū, kuriems buvo patarta daryti operaciją. Jeigu mes nevalėsim pagelbsti tai taip ir pasakysime Atėikite šėandien.

PENN MEDICAL OFFICE

410 Smith field Street Pittsburgh, Pa. VISAS ANTRAS PLOJONAS. Valandos: nuo 9 ryto iki 12 diena; nuo 1 iki 4 po piet ir nuo 6 iki 9.

DARBININKŲ KALENDORIUS

1925 Metams

ISLEIDO "VILNIS"

Tai vienas iš puikiausių kalendorių, kokius kada nors darbininkai yra turėję. Apart puikiausių straipsnių (visokių klausimais), jame telpa mažiausiai statistikų, kiekvienam darbininkui kasdien reikalingų.

Nė vienas lietuvis darbininkas ar darbininkė negalėtų gyventi be Darbininkų Kalendoriaus.

SIŪSKITE UŽSAKYMUS TUOJAUSI

KAINA 50 CENTŲ

LAISVĖ

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

LAISVE

Subota, 31 d. Sausio, 1925

Bostono ir Apielinkės Skyrius

Lietuviai, Sunkiosios Vogos Rist... Pranas Juska nustebe Bostono sporto mylėtojus...

Philadelphia, Pa.

Sausio 10 d. Lyros choras perstatė veikalą "Laimės Jieškojai". Veikalas buvo gana gerai sulūstas...

ZEIGLER, ILL.

Ne tik didmiečiuose, bet ir čia jau daromi užpuolimai. Šiomis dienomis užėjo trys vyrukai...

Maynard, Mass. Sausio 25 d., pasidaravus Hudsono ALDDL. 103 kuopos

"DAILY WORKERIS" GAUNAMAS ANT STANDŲ.

New Yorke ir kaip kur Brooklyne ant standų parsidavinėja dienraštis "Daily Worker".

Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Daktaras (gydo ligas) ir chirurgas (daro operacijas).

NEW KENSINGTON, PA.

Pastaruoju laiku iš čia įkūjo korespondentų laikraštį "Giesimaitė" ir išrodė, kad vietos lietuviai jau nieko neveikia.

CHESTER, PA.

Darbai kasdien vis eina blogyn, bedarbių skaičius didinasi. Dabartiniu laiku auginėjų darbininkai dirba po dvi ir tris dienas...

TRENTON, N. J.

Sausio 24 d. čia bandė nusizudyti tula jauna moteris, Katri Mamaka...

SENADORIO ŽINIOS

Sausio 14 d. įvyko angtlaskių 807 skyriaus susirinkimas. Naryų atsilankė virš 600, nes šiame susirinkime buvo dalinami...

PITTSBURGH'S IR APIELINKĖ

"Su Kelnėm Būlius!" 23 d. sausio "biedni" tautiečiai buvo surengę prakabas N. S. Pittsburghe.

BRADDOCK, PA.

Čia vietinis dūsių ganytojas buvo pasiryžęs visus bedievius išnaikinti, bet nežinojo kiek jų yra.

West Shenandoah kasyklos

West Shenandoah kasyklos gonybių prižiūrėtojas buvo labai gudrus. Nuolatos būdavo taip, kad vieni pripildavo mažiau vagonėlių...

LISBONAS, Portugalija. NEKANKINK SAVES SU NESMAGUMAIS

Jūs kenti vidurių užkietėjimą ir nedirbimą, tai imk mūsų žoles No. 305-a, kaina 60c. už paketį. Jeigu jaučiate visada nuvalę, negali, rupeščių suėstas, miegoti negali, galva dažnai skauda, galva svyruoja, gulyda iš žolios, galva svyruoja, gulyda iš žolios, galva svyruoja...

AR JUS SERGATE?

Jūs bandėte susigrąžinti savo sveikatą, bet nepasisekė. Pradinkite tikrąją priežastį išaukiant ligas, tikrai jūs ne tik kad aplysite laiką, palengvinimą, bet būsite ant visos sėklos sveiki.

Kraujo Gydomo Būdas.

Pradinkite kraują naudojimo įvairių medikamentų. Tuo būdu laivai greitai sustiprinama kraujas. Imant atydin visas užsikimšusias laivas, prietimi prie lėvimo, jog yra kokia nors priežastis, kuri išaukiant ligas, tikrai jūs ne tik kad aplysite laiką, palengvinimą, bet būsite ant visos sėklos sveiki.

PATARIMAI VELTUI.

DR. WASSERMAN 1335 Arch St., Philadelphia, Pa. Valandos: Nuo 10 ryto iki 12 dienų; nuo 2 po pietų iki 5 po pietų; nuo 6 iki 7:30 vakare. Nedėlidienis ir šventadienis nuo 9 ryto iki 12 dienų. (Apsisilpnimas)

LIETUVISKA APTEIKA

Pirkite vaistus ir kitus medikališkus daiktus apteikoje, kurioje galite susikabinti lietuviškai. Kangeser's Pharmacy 9 MAIN ST., Kamp. RIVER ST. PATERSON, N. J.

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Du-syk-savaitinis Latkraštis

"Vilnis" išeina du kart į savaitę, 8 puslapių didžio darbe, streikus, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus jį. "Vilnis" turi savo korespondentus Lietuvoje, kurie aprašo mūsų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su aprašo valdžia ir dvarponiais. "Vilnis", maldydamas reikalą, įvedė pinigų skyrų savo raštine, patarmą persiuntimo pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus. Pelnas, kuris pasidarų vedant tą skyrį, yra pavedamas "Vilniai", kad įsigytų sau bendradarbius ir tuomi pagorinus patiek laikraščio turinį. "Vilnis" kviečia visais reikalais krepitėsi į jį, kaip tū: užsisakant knygas, siunčiant lėšas Lietuvos, užsirašant bile koki darbininkų laikraštį. Rašyk šiandien į "Vilnis" Administraciją ir reikalauk vieną numerį del pamatymo. Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusė metų \$1.50. Užrašyti į Chicagoj metams \$3.50; pusė metų \$1.75. "VILNIS" Chicago, Ill. 2513 So. Halsted Street.

GERAS PATARIMAS

Daboklės nuo šalio. Šaltis tai yra didžiausias žmogus neprietelis. ba jis ne tik atneša sunkiausius ir ilgiausias ligas, bet tamsiai ir į grabą netgi, ale paimkite visama žinomas Urban's Cold Powders (Urban's Mill) nuo šalio, karia 75 centai už butelėlia. Kiti žmogus didelia naktintojas, tai yra vidurių užkietėjimas. Tas ne tik padaro visą žmogus kūną ir protą sunkiu, betgi ir visa sistema nūlūpina, per ką atidaro duris žmogus kūno del visokių kitų ligų. Vertokite URBO LAX TABS, o jis kinas ir protas bus visada leng-nūlūpina. Kaina 25 centai už butelėlia. F. URBONAS 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 1411.

Jeigu kenti vidurių užkietėjimą ir nedirbimą, tai imk mūsų žoles No. 305-a, kaina 60c. už paketį. Jeigu jaučiate visada nuvalę, negali, rupeščių suėstas, miegoti negali, galva dažnai skauda, galva svyruoja, gulyda iš žolios, galva svyruoja, gulyda iš žolios, galva svyruoja...

M. ZUKAITIS

451 Hudson Avy., Rochester, N. Y.

RANKA RANKĄ MAZGOJA

Mes, cigary darbininkai, garsindami "Laisvę" paromėme laikraščiui, todėl "Laisvę" skaitytojai, lietuviai darbininkai, kurie rūkoti, vietoj kavinę nedaro, o gal savo nieko gero nedaro, kad labai išmūngai darysite, kad tik save draugų Naujoku išvili išdirbtus cigarus rūkykite, kadangi ir cigarus labai geri, sumanliai padaryti ir geriausio tobako, vadinama depe, pakaiton rūkyti ir dūmas pakaiton kvepia. Draugai! Išeidite, kurie dar tur cigary nežinote, tad visur lietuviškai užsigeis: Restauracijose, Klubuose ir storeliuose, reikalaukite ir rūkykite visur.

JONO-JOHN'S CIGAR

arba Petro Naujoko po 10 centų cigaru, o rūkiant didausis, kad rūkai cigaru. Ytuntuo (Ekstrakta po 15c). Tėmų vardą ir pavardę ant bakno. Imant baknis atnešiu daug pinigų. Cigarus išsiunčiamo per paštą į kitus miestus privatškai ir užneriamas. Adresas: J. & P. NAUJOKU CIGARŲ DIRBTUVĖ 231 DIVISION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Verta pamatyti darbininkai, jeigu cigari labai geri. Apie tai visose miestuose gali išdirbti ekstru pinigų ir pamatyti darbininkų literatūra.

GRABORIAI-UNDERTAKERS

LIETUVIŲ DIREKTORIAI ISBALSAMUOJAME IR LAIDOJAM NUMIRUSIUS ANT VISOKIU KAPINIŲ 456 LORIMER STREET Tarp Grand ir Manjer gatvių BROOKLYN, N. Y. Telephone Elgg 6533

AR NORI VALGYTI GERĄ DUONĄ?

Jeigu taip, tai imk duoną iš GARSO KEPTUVES (Senasiusi Raštiga) CYSTU RUGINTU MILTU Tėrdami koki nors užsakymą ir norėdami valgyti gerą, skania, puikiai padarytą duoną, tai visados kriepitėsi į mūsų Duoną siunčiamas ir į kitus miestus. Savininkai W. Masulievicius ir A. Shrupski 888 BEDFORD AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone Greenpoint 2876.

J. GARŠVA

GRABORIUS-UNDERTAKERS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuojame ir laidojame numirusius ant visokių kapinių. Parnamdam automobilis ir karjetas vaselioms, krištėlyms ir šlapiai pavaižinėjimams. 881 Bedford Ave. 264 Front St. Brooklyn, N.Y. C. Brooklyn, N.Y.

